

Enligt sändlista

Bildande av Sjöskogens naturreservat i Nyköpings kommun

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat, med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Reservatets gränser utmärks i fält.

Reservatets namn skall vara *Sjöskogens naturreservat*.

Med stöd av 3 § i förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning (bilaga 2).

Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Sjöskogen
NVR - id	2014942
Objektnummer	04-02-130
Kommun	Nyköping
Lägesbeskrivning	C:a 1,7 km sydost Nävekvarns hamn. Vid Bråviken söder Skeppsviks och Sjöskogens tomtområden
Topografisk karta	Nyköping 9H SV Arkösund 8H NV
Fastighetskartan	08H 9b och 9c, 09H 0b och 0c
Areal	122,7 ha, varav land 55,2 ha. 38,6 ha produktiv skogsmark
Fastigheter (markägare)	Nävekvarn 7:331 Staten/Naturvårdsverket
Nyttjanderätter/servitut/ gemensamhetsanläggningar	Reservatsfastigheten belastas av utrymmesservitut för Nävekvarn 7:330, GEM-16.1 Reservatsfastigheten erhöll vid avstyckningen år 1985 servitut avseende väg, parkering i Nävekvarn 7:330, 0480-85/61.2

BESLUT

2(9)

Datum

Dnr

2009-12-17

511-5981-2007

Se vidare information i bifogad fastighetsutredning och fastighetsförteckning från Lantmäteriet, bilaga 4 och 5

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att;

- Bevara ett för Bråvikenkusten typiskt landskapsavsnitt bestående av förkastningsbrant med berg, skogsklädda omgivning samt tillhörande vattenområde.
- Skydda ett område med värdefull gammal barrblandskog i sydexponerat läge.
- Bevara och utveckla lövskogen i olika successionsfaser inom området.
- Bevara och utveckla strukturer som gamla träd, död ved samt den biologiska mångfalden som finns i området.
- Bevara ett för friluftsliv värdefullt område där friluftsliv grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas.

Syftet skall nås genom att;

- Partierna med gammal naturskogslignande skog lämnas orörda förutom viss skötsel som efterliknar naturliga störningar och successioner. Denna skötsel syftar till att vidmakthålla successionen för de utpräglade pionjärträdslagen tall, asp, björk och sälg. Gammal grandominerad skog samt skog på fuktig eller blöt mark lämnas orörd förutom att tidigare dikningsingrepp återställs till naturlig hydrologi.
- Yngre skogar (tidigare avverkade) sköts med inriktning mot att skapa stora vidkroniga tallar, lövskog samt död ved.
- Det rörliga friluftslivet ges förutsättningar att bedrivas i hela området genom vägvisning, skyltning, markering av leder och underhåll av den handikappled som finns utförd.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Sjöskogen är ett välbesökt natur- och friluftsområde längs Bråvikenkusten. Reservatet består av en sammanhängande kuststräcka med vatten och skogsmark, endast med avbrott för badplatsområdet vid Skedenvik. Området är geologiskt intressant då det ligger på förkastningsbranten mot Bråvikens vatten som utgör en av de stora ledlinjerna i det östsvenska sprickdalslandskapet. Flera markerade berg samt mindre höjdparter finns inom området och mellan dessa förekommer sänkor och flacka partier. Den högsta punkten i reservatet, Sjöskogsberget, höjer sig 58 m över havet utanför, och från dess topp har man en milsvid utsikt över den yttre Bråvikenskärgården och kustbergens skogar i öst och väst.

I stort sett hela reservatet, förutom en mindre inäga i östra delen, utgörs av skogsmark i ett sammanhängande skifte, med avbrott för badplatsen vid Skedenvik. Skogen är av varierande ålder och trädslag med en påfallande stor andel tallskog på bergpartier och höjder samt ett ovanligt stort inslag av lövträd. På bergen och i de sydvända branterna finns värdefull gammal hållmarkstallskog med vindpinade furor och många gamla träd. Här finns även ett inslag av döda träd, ofta i exponerade lägen. I dessa tallskogar finns livsmiljöer för många arter anpassade till exponering och tidigare störningar i form av främst bränder.

BESLUT

3(9)

Datum

Dnr

2009-12-17

511-5981-2007

I de näringsrikare delarna övertar granen rollen som dominant trädslag med ett återkommande stort inslag av lövträd. Äldre granskog med höga naturvärden knutna till fuktighet, död murken ved och ett stabilt mikroklimat i orördhet återfinns i den centrala delen av reservatet, norr om Svartåhällen och mellan de två höga bergen.

Vegetationstyperna i dessa granområden varierar från blåbärstyp till örttyper på de allra rikaste markerna. I de rikaste områdena hittar man arter som sårläka och blåsippan inne i grandominerad skog. Här finns annars en intressant flora av svampar, mossor och lavar. Bl.a. växer gammelgranlav, svart- och rödgul trumpetsvamp samt ullticka i detta parti.

I den centrala och östra delen av reservatet finns lövdominerad skog av lite olika karaktär. Norr om Sjöskogsbjörken finns ett område klubbaskog växande på fuktig mullrik mark, tidigare kulturmark. Här återfinns en örtflora med högvuxna arter som älgört och smörbollor. Inom reservatets östra del finns värdefull lövskog växande på dels tidigare kulturmark och dels i bergbranter. Här finns en välutvecklad lundflora med arter som blåsippan, underviol, vårärt och ormbär. I anslutning till den tidigare odlade marken vid Bjurvik finns en värdefull torrängsflora på kalkhällar med arter som lunddraba, grusbräcka, vårfingerört, duvnäva, bergsbräsma och svinrot. Strax söder om åkern växer även två gamla oxlar som tidigare hamlats.

Reservatet är mycket viktigt för det rörliga friluftslivet och Sörmlandsleden löper genom större delen av området. Dessutom finns ett flertal spontanlagda stigar som bildats vartefter besökare letat sig ned från ovanliggande tomtområden mot havet. Från parkeringsplatsen inom Sjöskogens tomtområde leder en handikappanpassad stig ner genom skogen till Svartåhällen. Här finns en iordningställd grillplats samt bord och bänk. Utmed leden öster om Svartåhällen finns ett utedass. Det är framförallt reservatets lättillgänglighet för vandring, bad och fritidsfiske samt de storslagna vyerna ut över Bråvikenskärgården som utgör de primära värdena för det rörliga friluftslivet.

Förutsättningarna för att bevara värdena i reservatet bedöms som goda om föreskrifterna följs och om skötseln sker i enlighet med syftena och den till beslutet hörande skötselplanen. En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Andra sakförhållanden med betydelse för avgörandet att bilda naturreservat

Reservatet ligger inom riksintresse för friluftsliv, D-01 Bråviken-Tunaberg samt inom riksintresse för naturvård, NRO 04001 Bråvikenskusten. Vattenområdet i reservatet omfattas även av riksintresse för yrkesfiske, 04 Id 26 Bråviken, havsområde. Kustzonen ligger inom riksintresse "Kust och skärgård", beslutat av Regeringen.

I länets naturvårdsprogram finns området upptaget med högsta värdeklass, klass 1, område 04 80-103 Tunabergskusten.

På grund av områdets höga natur- och friluftslivsvärden bedöms att området bör skyddas mot exploateringar och rationellt skogsbruk. Detta fastslogs i samband med att Skeppsviks och Sjöskogens tomtområden exploaterades. Området inköptes för naturvårdsändamål av Naturvårdsverket år 1985. Den lämpligaste skyddsformen för området är naturreservat. Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen *Levande skogar* och *Hav i balans samt levande kust och skärgård*.

Enligt kommunens översiktsplan (antagen 2003) ingår naturreservatet i område för naturvård och även friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet inte motverkar intentionerna i översiktsplanen.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med naturreservatet och den uppföljning som anges i den till detta beslut hörande skötselplan.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för Länsstyrelsen eller av Länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv inom naturreservatet.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning.
2. uppföra ny eller ändra anläggning i vatten såsom brygga, bro, pir, kaj, båthamn, flytdocka, pålning, vågbrytare eller plattform.
3. anlägga väg.
4. anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
5. anordna upplag.
6. muddra, dika, dikesrensa, dämna, borra, gräva, spränga, schakta, utfylla, tippa, deponera, eller liknande ingrepp som kan ändra områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden, bottnar eller vattenomsättning.
7. placera större föremål eller andra anordningar på botten i vattenområdet.
8. avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd.
9. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
10. framföra motordrivet fordon
11. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
12. kalka eller gödsla mark eller vatten.

Om det ur sjösäkerhetssynpunkt erfordras ska ovanstående föreskrifter inte utgöra hinder för nyanläggande av sjösäkerhetsanordningar genom Sjöfartsverkets försorg.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. Utmärkning av reservatet.
2. Anläggande av parkeringsplats och vandringsleder samt uppsättning av informationstavlor.
3. Allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren.
4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
2. skada, plocka eller samla in växter, svampar eller lavar. Bär, matsvamp och blomplockning för eget behov är dock tillåtet.
3. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs.
4. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.
5. inplantera för området främmande djur- eller växtart.
6. skada eller bortföra vrak eller delar därav samt till sådana hörande fasta eller lösa föremål.

Det är förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

7. anordna lägerverksamhet.
8. anordna tävlingar.